

ГЛАС

ОРГАН НАРОДНОГ ФРОНТА ЗА ОКРУГ БАНЈА ЛУКА

ГОДИНА V.

БАЊА ЛУКА, 22. фебруара 1947. г.

Број 8 (88)

Двадесет девета годишњица прославе Црвене Армије

Stvorena od velikog Lenjina radi odbrane naše Olatdžbine od ljudskih osvajača i odgajane od Boljševičke partije Crvena Armija je prošla slavni put svog razvika. Ona je čvrsta i tvrdila svoju borovnu misao i pravom se naziva omiljenim četom sovjetškog naroda. U godinama građanskog rata Crvena Armija je odbranila od mnogobrojnih neprijatelja mladu sovjetšku državu. U velikim bitkama Olatdžbinskog rata protiv njemačke najezde Crvena Armija je spasila narodni Sovjetski Savez od njemačko-fašističkog ropstva, odbranila slobodu i nezavisnost naše Olatdžbine i pomogla narodima Evrope da zbace njemački jaram.

(iz zapovjesti Maršala Staljina povodom 27 godišnjice Crvene Armije).

Црвена Армија је рођена из наоружане револуционарне снаге народа у борби против домаћих угњетача и страних интервената. У свом првом ратном окршају са снагама њемачких империјалистичких трупа под Псковом и Нарвом, 23 фебруара 1918 године, млада Црвена гвда састављена од пролетаријата Москве и Ленинграда, Кривопататских мована, сибирских рудара и пролетаријаног селштва потпуно је потукла те снаге. Тај дан забиљежен је даном рађања Црвене Армије.

У периоду мирне изградње Совјетског Савеза иачала је и развојача се снага Црвене Армије да би у данима великог отаџбинског рата израсла у најмоћнију и непобједиву армију свијета.

Још у доба грађанског рата у Русији мудрошћу и видовитишћу Ленина и Стаљина развијана је социјалистичка војна наука, да би се што бже омогућило развијање оружанских снага земаље за одбрану тековина Октобра и социјалистичког стварања у данима тешких ратних искушења. И у тим годинама револуционарних ратних окршаја, мудрошћу Ленина и Стаљина, положили су темеља советској војној науци. Млада Црвена Армија наоружана неискршном моралном снагом стеченом у борбама на стварању советске власти, очковољена Болjšевичком партијом, на челу са Ленином и Стаљином развијала се и је иачала упередо са снагом целокупне советске државе. Јачала се је и усавршавала ратна техника Црвене Армије, уздизала стручна снага командног особља, стварао се нови борац — Црвеноормејач, залоген правдом и слободом, са високим патриотизмом, новим советским моралом, — стварао се моћна армија радног народа, чувар граница своје земаље и граница стијена против свих оних који би покушали да скривае та њихове родне грдне и нада свим угњетеним и слободољубивим народима свијета.

Совјетски народ наоружан учешћем Партије и Стаљина, да социјалистичка земаља мора имати своју довољно јаку државу, — да би имала могућности да брани тековине социјализма спољас, изграђивао је, поднао кроз социјалистичко тамичење и патљиве своју земљу, превазилао самог себе у линку Стаханова и других хероја социјалистичког рада стварајући нову социјалистичку трупу на једношестини земаљне куће.

Ленин је учео да изградња социјализма у једној земаљи захтева да социјалистичка држава има јаку, добро обучену армију за одбрану од њених спољних непријатеља. Совјетски народ, исто тако није заборао ни најезде страних интервената — империјалистичких и империјалистичких нове агресивне и зато се је неуморно борио за учешће своје армије

Мудрост и далековидност Ленина и Стаљина показала се је нарочито израјито у другом светском рату када је њемачки фашизам ударио и покушао да снагом оружја уништи социјалистички поредак и заведе поредак ирача и ролског угњетавана. Црвена Армија је издржала све нападе фашиста, у херојским бојевима чинилавала је њемачку ратну машину и под мушким руковођством великог војсковође Генералисимуса Стаљина одбранила своју отаџбину, постала авангарда демократских армија у борби против фашистичких агресора, прешла у напад и у њевишном напредовању скинула робовласнички јарам њемачких империјалиста у Пољској, Чехословачкој, Румунији, Бугарској, дилевој Аустрије и Мађарске, а рачме уз раме са њеном гвдом Армијом помогла да се уништи и дотуче ирски завојач у њеној земаљи. Фашистички агресори су би-

ли побјеђени у свом властитом брлогу — Берлину.

Рат какав је био наметнут Совјетском Савезу и Црвеној Армији, по својој тежини и обрима не би издржала ни једна друга модерна армија свијета. Не би издржала онолике моралне и физичке напоре, демојализова би се и била би побјеђена. Али Црвена Армија ноше на новим Совјетским патриотизмом, не само да је издржала, већ се је ојачала, покорила и учврстила своје снаге и прешла у нову неодољиву офанзиву.

На предвиборном скупу бирача у Москви говорећи о побједима Црвене Армије Стаљин је рекао: «Био би погрешно мислити да је могуће извојачити такву историјску побду без неодољиве припреме читаве земаље за активну одбрану.» Ношени оваким схватањем Совјетски људи: радници у фабрикама колхозно селаштво, Совјетска интелегијација улагали су све своје снаге у годишња Отаџбинског рата да би произвели и створили што више и тиме помогли Црвеној Армији да одбрани земаљ и дотуче непријатеља. На поназима

национална моћна и изабљивање човјека по човјеку, и зато што је советски морал морал радних људи, који су ојачали срца повезани у братску заједницу Совјетски Савез

Црвена Армија као авангарда у борби против фашистичких агресора, својом побједом у рату даје Совјетском Савезу: домовни социјализма, пресудну улогу у изградњи послјератног мира и демократије у свијету. Црвена Армија није чинила наситавана у духу освајања туђих територија, јер у земаљи социјализма не постоје и не могу да постоје ратоборне авантуристичке грдне, као у земаљама са класним супротностима које их гурају у империјалистичка освајања туђих територија. Као таква Црвена Армија претставља данас најсигурнију гаранцију мирног развика советског народа и снажан ослонац мира у свијету.

Посебно значај има побједа Црвене Армије за народе Југославије и остале славенске народе. Помоћу Црвене Армије славенски народи су се за увјек ослободили од окованости и изабљивања империјалистичких земаља и у братском савезу на челу са Совјетским народом гвдо своју срећну будућност. Снага Совјетског Савеза и његове славе Црвене Армије, најмоћније је заштитно слободне, несметаног развика и напретка славенских земаља. Зато народи Југославије и остали славенски народи прослављају празник Црвене Армије као њених и радости празник побједе свих славенских народа.

Празник Црвене Армије јесте и дан слава и радости свих слободољубивих народа свијета за чије идеале се је несебично и безпријемно борила Црвена Армија. Сви пријатељи демократије и мира у свијету свијесни су тога, да је Совјетски Савез, побједом Црвене Армије над фашистичким ирчањем спасао достојанство пољска, каталонског и цивилизацију свијета, учврстио блок демократских снага у свијету и тиме покренуо точак историје напредка ка остварењу истинских демократских тежњи човјачства.

Живно Совјетски Савез моћни заштитник слободне и независности словенских народа!

Живља Црвена Армија непобједиво оружје мира и демократије у свијету!

Живно генералисимусе Ј. В. Стаљине, генијални стврате ослободилачке борбе поборољених народа!

Нека живи несаломљиво братство народа Југославије и Совјетског Савеза!

Генералисимус Сов. Савеза Ј. В. Стаљин

Четврт вијека „Борбе“

Прије двадесетпет година изашао је први број »Борбе«, легендарног недовољног органа комунистичке партије Југославије. Шта значи ријеч истине и правде у доба терора мрака и насиља над слободом и слободном мисли бестрајно су наши народи тражили савез и ослободилачком рату. Та се рјешава ријеч истине, тај намени путоказ радничкој класи и свеснајима била је »Борба« кроз све вријеме од свог оснивања до данас.

У току свог излажења »Борба« је имала три раздобља. Прво од Фебруара 1922 године, када је изашао први број »Борбе« у Загребу, па до невољног обустављања за вријеме војне диктатуре јануара 1929 године. У овом периоду странце »Борбе« биле су исписане општрим протестима против великокрњег хегемоније, против расиривања шовинистичке мржње, против талашњег вођства Хрватске селачке странке и његовог ослањања на званичне империјалисте. С друге стране тражила је равноправност свих народа Југославије, савез и пријатељство са СССР, Позивала је раднике и селјаци у борбу против капитализма, залагала се за права радног народа. Око »Борбе« окупили су се на боји синови нашег народа, кроз њене редове бучили су своје гласове свијест радника, подизали борбени дух подвргнутих и изобављаних. Али широким народним својим инспирацијом одају ту срећу да читају »Борбу«. Није ни она била доступна, јер су је цензура и полиција ометале у невољном излажењу на све могуће начине. Много пута је »Борба« била забранијена, укидане, техничко особље и партизански деста хапшени и прогнанци. Мишљала је »Борба« због тога и своје име »Радничка борба«, али су јој стотинама увијек били испуњени непомоћним истовјесним да само у заједничкој борби радника и селјака лежи вјешћ и коначна победа над капитализмом.

Друго раздобље »Борбе« траје за вријеме Н. О. од 1941. године до 1944. године. И оно што су невародни осамни годинама бранили, поткивали и којега од народа а то је слободна мисао и ријеч истине »Борба« за народна права, избило је у овом рату својим силним и јасношћу на првом слободном тлу отворило раднику. Ту рјешава ријеч истине и сланим тлу наше »Борбе«. Провојски се у курији широм Југославије преко брда и долине. Стржела је она у све крајеве где се водила борба против окупатора па и у оккупације на подручју. И читали су је не само борци око Ужича, тјде је »Борба« излазила, него и они на Козару и Дрвару. Када је дошао први број »Борбе« на Ужичу у Крајини, морали смо је »небоморно читати да се не »истроши« читајући. На свим културним приредбама рецитовала се и pjesма која је тада била објављена у »Борби« написана у десетерцу. Подизала је она борбени

дух код бораца, отварао очи народу обичнавајући циљеве борбе, указивају на народне изданице и слуге окупатора. Сваком борцу у Крајини заправо је срце од радости читавије у »Борби« да се у Ужичу израђују пишке у нашој фабрици. Ишло је од уста до уста на подручју: »Ево стигло чма је »Борба« на наших слободних Ужича! Сах немо преко Румике и добили и наше прве пишке »нартизације«, израђене у нашој фабрици! Носили су је и старији у својим ценима и читали како напредује Црвена Армија.

У току НОБ-е »Борба« је мишљала првама слободом територија, показивала слог излажења. И сваки обновљени број »Борбе« значајно је нову радост наших бораца, уједињавао је нове наде у поједцу. Тако је у најтежем периоду историје наших народа за слободу, под најнеповољнијим материјалним и техничким условима (без штампарија, без довољних залиха папира и боја, без железница и путева) процрла преко »Борбе« ријеч истине надале, надубље и најбоље како у редове бораца тако и у народ. И опет је »Борба« била свијетли путоказ и борбима и народу, како у слободном тако и на окупационој територији.

Оп ослобођења Београда па даље »Борба« постаје дневни лист, орган Комунистичке партије Југославије, Данаас у пуној слободи »Борба« је узела на себе нове задатке. Она постаје организатор рада на обнову нашег поратног порушене земље. Она постаје путоказ нашим радницима у фабрикама, у селу и у околици земље, мобилизатор »неокупационог народа на обнову и грађани порушене индустрије, ур-опаштених путева, попуњених мостова, подизач крова над главном ошима које га немају. »Борба« се залаже за национална права наших народа, раскидају прва блатна и разбојачка веза, први блатнотворни утицај правне народне штампе на најшире народне масе.

Нашем народу става невародна Југославија оставила је у наслиједије страховити непросијечност и неписменост. Стога у многим нашим крајевима и није било готово јошакве триндесет читалаштима. И сад се ослободивши од окупатора, Ужичама, Ужичама власти у своје руке процрла је и прва блатнотворна штампа тако тјде се она раније није никад читала. И како је за вријеме Н. О. дата народ заводи своју штампу па и кућу гле се штампа »Борба« (у селу Довиња) тако и данас у доба мирне изградње »Борба« је најмасовнији и најчитанији лист наших слојева радника, селјака и народне интелигенције.

Кроз »Борбу« смо повезали са највишим руковођама наше земље и као таква она је наш инструмент, учитељ и помоћник у спровођењу наших задатака.

Одржана је прва окružна конференција Народне оmlадине за округ Банја Лука

16. и 17. фебруара о. г. одржана је у к. н. »Козарка« у Банји Луци прва окružна конференција народне омладине за баналучки округ. Овој конференцији присуствовали су другови: Брацо Ереџ, председник З. О. народне омладине, Вано Тркић, председник О. Н. О. Хајро Капетановић, секретар Окružног одбора Народне fronte, првостари Ј. А. мајор Бранко и капетан Авдић који и делегати свих оmlаднских организација на округу.

На конференцији је прочитан извјештај Окružног одбора народне омладине о раду организације на терену, referat о оmlаднској труци Самец — Сарајево и извршен избор Окružног одбора народне омладине.

Друг Дуле Видовић подnio је извјештај Окružног одбора народне омладине о раду организације на терену, у којем је изнo успијехе, грешке и недостатке у досадашњем раду. По првом referatu referat извршио је два дискусија у којој су учествовали делегати из оmlаднских организација.

На крају дискусије по првом referatu говорио је друг Брацо Ереџ, председник З. О. Н. О. који је измјера осталог рекао: »Ако хоћемо да рјешимо ова питања о којима смо данас дискутовали морамо свратић да се ми данас налазимо пред извршењем једног великог плана и ми морамо укупати све продуктивне снаге да би остварили тај план. Далје, говорио је о раду задруга рекао је: »Ми не смо имо дозволити да у нашим задругама сједи оно који ометају напредак нашег задругарства и да гледају на то питање као ствар власити и државни интереси. Сваког члана сваког члана Н. оmlадине да своје учешће у раду задруга чланови Н. оmlадине боре се за изавање задруга и њихово чишћење од разнх штеточина«.

Друг Хајро Капетановић говорио је о ваздушном раду оmlаднских организација између осталог рекао је: »Ако блатнотворни утицај правне народне штампе велики значај. Али морамо имати на уму, да нам није који само обрхвати оmlадину у тежаче иде, него је циљ да то оmlадину и даље задржимо у тежачима. Нарочито треба да се посвети велика пажња томе јер пред нама стоји перспектива рада, прогнута у нашој земљи у којој не морају да би непаметни. Ми имамо један пример из устаничке борбе, аде нам је оmlадина била главни ослонац не само у борби против негирљива, него и у остalom културном и политичком раду. Оmlадина је била та, која је бучним оком тралила сваки корак нашег непријатеља. То оштрич морале претма непријатељу, чување тековина наше борбе треба развилати још више у овим данима изградње наше земље«.

Друг Хајро је наглашава да оmlаднска организација још више мора ући на побољшање учења у нашим школама, јер резултати који су били на полугодишту не задовољавају.

Друг првостари О. Н. О. Вано Тркић говорио је о задацима који стоје пред нашим народом у извршењу нашег плана. У свом излагању истакао је пет основних задатака који су најбитнији у нашем плану. Прво, профетна сјетва, друг, даљи развој нашег стоцарства, треће подизање нових војнички, четврто грађана 10000 станбених зграда, 2.000 господарских и пето овозовођања изградња нашег народа. Говорио је о овим питањима истакао је вале важи много оmlаднска организације без чијег учешћа се не може замислити извршавање ових задатака. Та је нарочито истакао потребу сталне повезаности оmlаднских организација са организацијом Н. Власт.

За вријеме дискусије по овом referatu Окružну конференцију посетили је делегација фискултурна, пријав-

љених такмичара за значку За Републику Народној, доносећи поздраве изнешене у својој депаши конференцији од фискултурника-такмичара. Са овим је дан завршена друга такмичарска рунда одржана у окрузу. Други дан одржао се конференција и referat о оmlаднској труци Самец — Сарајево и план секретаријата Окružног одбора Н. О. за оmlаднски радних бригада на оmlаднској труци. У свом referatu је подвукао велики значај оmlаднске трупе у даљнем привредном и културном и политичком изградњу. Својој дискусији делегата видо се да тамо где се више умрежовано Н. front да су болји резултати код пријављивања на пругу. Тако у граду Банја Луци где је агијација вршена преко фронтоских конференција — унијето 50 оmlадинаца јавило се преко 400 оmlадинаца и старих. У дискусији су учествовали и другови оmlаднски изградњи оmlаднске трупе Брчко — Бановић и изнoшећи раније пропозити у слани и отпремању наших радних јединица на пругу. Д. скарсија је показала да се и овај задатак оmlаднских организација часно испунио. План о одасијани у три мјесеца 50 бригада са 13.000 бродича којима је изразио секретаријат Окružног одбора Н. О. о овом језику је и својој дискусији подвукао су значај и велики значај задатка и построја да се припреме убрзати и бриге што боље омере.

У четвртој фази кандидационог одбора Н. О. која је од стране делегата једногласно усвојена.

За првостари О. Н. О. изабран је друг Велико Башић, а у Окružни одбор су ушли следећи другови: Видовић Дуле, Каџар Svetko, Билорк Славко, Малновски Славко, Бркић Мира, Симић Мирана, Семсо Синица, Петрић Невенка, Криво Јуро, Радоје Драгун, Цвијановић Милан, Змић Суво, Кеќман Драган, Мандић Бранко, Илић Илија, Синијевећ Марјца, Стојић Маринко, Мић Бранко, Раќа Урош, Медић Мирос, Трнинећ Бранко, Мимић Сувајца, Хадић Абдић Милка, Вила Мара, Суварић Јово, Гаврић Милан, Бурсећ Драган, Мораќа Влада, Царковић Реѓан, Мушић Сађина, Фарсић Вид, Миле Ана, Јурић Мезо, Јогор Виктор, Бабић Илија, Црмарићеве Дуќанка, Пршић Иса, Грубић Димитрија, Арсен Звиќ, Новковић Стојанка, Олаќа Мирко, Бетољ Лазарка, Сулентић Јоко, Марчић Милка, Керкез Ана, Жељковић Војислав, Тополов Аћмет, Митрић Svetko, Август Љубица, Марко Срећко, Сађин Вlado, Гаљовић Јуре, Сићанар Зоро, Зрњонин Гавро, Раћановић Коста, Поповић Дурос, Зец Мира, Витановић Мило, Алмаћев Филиповић, Црнлић Хади, Вуќаћиновић Ђокић, Врбаћ Svetko, Спањич Мухарем, Пасаљич Ибраћим, Мухамедјаћ Мухарем, Кукотић Петар, Раќа Гаќ, Мишић Дурос, Лукаћ Svetko.

У надзори одбор изабрани су: Капетановић Хајро, Милка Рудић, Гавро Зрњонин, Сараћин Франко, Ризванчевић Ениса.

У Финансијски одбор изабрани су: Вуќаћиновић Елмановић, Гараћ, Сараћин, Раћановић, Говорчевић Исмета.

Са конференције послате су поздравне депеше друговима Централном Вићету Н. оmlадне и Извршном одбору Н. Fronta за Б. и Л. а. Примилена су депеше од фискултурника Банја Луке, баналучке бригада која је формирана 16. II за оmlаднску пругу и учесника С. Т. С.

Припреме оmlадне на срезу Србац за пругу Шамац-Сарајево

Недавно је одржан састанак ереског племена народне оmlадне Србаца, којом је присуствовао велики број оmlадне. Као главна тачка дневног реда била је изградња оmlаднских пруге Шамац — Сарајево и одлажање оmlадинаца на исту. Послије referата првостаријца настала је дискусија у којој су руководиоци својских актива поднели да код оmlадне постоје велика жеља воља и подлећност да се обавезу. Претставници актива дали су обавезу колико могу да пошљају оmlадинаца. Тако на примјер актив народне оmlадне у Куќувама обавезу

зао се на 20 оmlадинаца и оmlадници, док се на првој конференцији тај број премашао за 30, јер се јавило 50 оmlадинаца и оmlадници.

На досада одржаним састанцима јавило се преко 165 чланова народне оmlадне. Многи актив премашују своје обавезе.

Примљено је рећ више. Средиш штаб борио одлучио је и одмах је премаша на посао. Набавио је 500 комада блатва, 500 кошуља и око 200 парчи обуће. Акција показује на добру координацију између Народног фронта, оmlадне и власти.

Државно пољопривредно добро у Топли добиће модерно

економско двориште

Државно добро у Топли за сједити своје стоке које се овозможавало наследило је већи број приватних штала и зграда које овој сврси ни величини ни хигијенским условима не одговарају. Иако тога, као и ради површе осталих пољопривредних објеката указало се на нужност подизања новог економског дворишта, то ново двориште, изградње се по већ припремљеном ситуационом плану и то у етапана првенувању нужности појединих објеката и зграда. Тако на примјер у 1947. години, т. ј. у првој етапи изградње, подиће се десет куќа које штале за до 400 глава великих свиња за 100 расподјели и један за 200 товних свиња. Надаље, мљакара, перадња и уређај за снабдијевање водом.

Осим ових радова у Топли има се у плану подизање потребних објеката за смјештај сточног подматка и то на тај начин што ће се у току 6 мјесеци бити изграђено 12 одвајеве подматка на зраку и пишаницама одговарајуће здравља и отпорна стока.

Државно пољопривредно добро у Топли има све увјете да огаји сименталску пасмину стоке

Поред задатка да произведе селекционо-васне свих јатарина, Државно пољопривредно добро у Топли има и задатка да изведе припаднике стоке. За подучење Босанске и Херцеговине изведен је сименталска пасмина говеда на околну добру, те ће отуда оно бити највећа станица за узгој сименталске пасмине стоке. За овај узгој, створена је база набавком 83 глава сточарских јатарина из НР Хрватске. Овај откоп извршила је главна комисија за откуп стоке Министарства пољопривредне НР Босне и Херцеговине. Све набављене краве и јунци су чистокрвне сименталске пасмине са педигреом (пасмином). Станица на овоме добру увјена је матичном књиговодство за ова глава.

Тов свиња на државном пољопривредном добру у Топли

Према плану това за снабдијевање месома становништва Државно пољопривредно добро је у задатку да утову 100 стока свиња. И поред врло тежких прилика за смјештај стоке увршене, управа овога добра свађаћу потребе снабдијевања становништва маслосна Плама првима 200 стока свиња. Свиње се на располагању ЗЕМПРОДУ већ почетком марта ове године, а друга партија контема априла.

Комбинат „Врбас“ спојен са државним пољопривредним добром у Топли

На предлог Министарства пољопривредне Владе Народне Републике Босне и Херцеговине доишле је одлука да се Државно пољопривредно комбинат „Врбас“ у Деминском Селу код Биља Луке споји са Државним пољопривредним добром у Топли у једно државно предузеће. Организациони радови на функциоисању ова два предузећа су у току.

Veliki broj učenika u privredi na prijedrovskom srezu položilo je ispit za kvalifikovane radnike

Октобра и децембра мјесеца прошле године 82 ученика из привредног завода Лубије и међедуча у Приједрову положили су пред испитном комисијом Одјеленја за радне односе О. Н. О. испит за квалификоване раднике, између их нових мајстара који су запослени у радника Лубија већ је пројектовано неколико ударника за покривање рад и пребављивање норме. Такви уреш обављанима ученика дао је нови податак о ефикасности оних и привредних, нарочито оних који се касијер среталима за испит, 10, 11. ов. ми. пред комисијом Одјеленја за радне односе О. Н. О. а положила су у Приједрову испит нова 33 ученика у привреди разних стана. Треба истаћи да су ов. ученици показали веома добар успјех, како и практичног тако и у теоретском свједочењу оствареног знања, а исто тако, поред стичућег знања, njihovo је политичко

духуно изградњивне било на зантојк висини што се показало и на испиту у njihovim одговорима по тим питањима. Они су показали да се наша радничка омладина на само успјешно и брзо стручно изградиле, већ да она има широк интерес и за сва остала значајна питања у нашој земљи, да свједочева јавни радом вјремена политичког калитија знања.

Ученици који су положили испит издани су под надзором својих руковођаца разне предане те се одјек за радне односе при С. Н. О. у Приједрову у мјесецу марту приредити изложбу тих радова.

Од новоосвојених радника народне и народне власти приједровског среза за много објеката још се очекује нових радних остварених и стручним знањем и многим доприноси остварених плана изградње наше земље.

Куленовић, Мехмедалија

Одбрањено наше воћњаке у Сјеверној Босни од навалe гусјеница лептира жутогтрбе

Већ неколико година на сјеверној страни хрватских шумама огромне штете проишљавају гусјенице жутогтрбе. Штетљивама и разномољављена све штетитицама на нашу страну Саве у великој мјери угрозили су данас и наши воћњаци. Прошле јесени готово у свим воћњацима Брчанског, Биљанског, Градничког, Грчаничког, Шама, Модриче као и у другим мјестима у Посавини на свима врстама воћа, хрватским шумама, глебу, бубњу и с том шумском дрвећу у огромној мјери повјавале су се гусјенице лептира жутогтрбе. У најгорим мјестима прошле јесени многе воћке биле су још околне се сасушиле у велика гусјеница гусјеница и остале тако да нису на грмама вољњака како би се у првине чим поћну воће да пунају и настају поново размишљати из својих гусјеница и почеве да брсте младо, лишће и тако оштећују вољњака. Ова гусјеница гусјеница гусјеница излази су још једном из своје куће за сваке видети и из даљине како виде на грмама вољњака и другог дрвећа. На свакој вољки, бубњу или другом шумском дрвећу, а нарочито хрватским висе десетине и стотине оваких гусјеница а у сваком гусјеница налазе се десетине и стотине гусјеница.

У првине ови откопи у колико се ова гусјеница не би ранце поскидале и спалила из њих би се размишљале многотрбе гусјенице које би обрстале лишће вољњака и тако би воћке за кратко вријеме остале како без листа тако и без вода. Ако би се дозвољило да гусјенице униште лист вољњака не само да би остале без оштрине, већ и да би остале без вода и лишће и тако стабла вољњака. Могутни суочибање ове штетитице бржећава се на вољу лак и једноставан начин а то је сјидиње и спаливање гусјеница са гусјеницама још у току зиме док су оне на окулу. Овај посао у вољњаку могу врло брзо да обаве двојица од радника од којих један скида гусјеницама и друге их кући и пали. Сава алат који је потребан у овоме раду састоји се из вољњачког ножа, вољњачког мачака и мачака за скидање гусјеницама гусјеница. У колико се нема овога алата у овоме раду може се сваки вољњак врло добро испомоћи обичним ножем и двокраким лезињима.

Треба да се добро памти једно а то је да се не сматрају промјене па да се тек она првиста скидају гусјеницама гусјеницама јер би тако могло бити све какио ако би се гусјенице пробудиле, напустиле гусјеницама и размишљале по вољњама. Према томе већ сада док још траје

зима потребно је да се одмах приступи скидању и спаливању гусјеницама гусјеницама. Ово стање не само олако схватити јер ако би пропустили и оставили на вољњаку сваки гусјеницама гусјеницама могући би једно гусјеницама гусјеницама само за неколико дана у зиме не само свако воће, ова гусјеницама треса покидати и спалити не само са вољњака већ и са осталога дрвећа и грма које се налази по вољњацима и по међама вољњака.

Наредбом Инспекцијаштва Владе о обавезном чишћењу и урешу вољњака поред осталих и сва које се идући обавезно извршити у свакоме вољњаку предвиђено је да се са свих вољњака идући обавезно поскидати и спалити и гусјеницама гусјеницама, да би се успјешно спровеле све прописане радње у нашим вољњацима око њиховог урешивања као и да би се са вољњака поскидани и спалили гусјеницама гусјеницама поготово јес.

1. Да у свима срећним народним одборима руковођенима изврше чишћење и уређење вољњака што веће обимале своја подручја, да се што гусјенице повезу са масовним народним организацијама и да упунају народ у практично извршење урешивања вољњака.

2. Да се у свим вољњачким мјестима уз помоћ народних власти обавезују радне екипе под руковођаством актичних добрих практичара вољњака и идући да уреде све вољњаке првенствено код оних породица код којих за тај рад нема способних радних снага као и напуштене вољњака или вољњака које вољњаке народних департамена.

3. Наредби дио посла око уређења вољњака а ту свада и скидање и спаливање гусјеницама гусјеницама као и пресецање тамо где се за то узакљиве потреба идући да изврше сами власници вољњака, а уз стручну помоћ пољопривредних стручњака.

4. Окружне, срепске и мјесне народне власти из околних масовних народних организација треба да овај рад омазове путем конференција, предавања, краткорочних теоретских, а у пракси путем радних екипа.

У овој акцији скидања и уништавања гусјеницама гусјеницама, као и урешивања вољњака потребно је уз помоћ учешћа како пољопривредних стручњака тако и стручњачких друштва, клубова и осталога здравственог управља већ колико год личиком опомошћу ове штетитице пољопривредно исто годика је опомошћу и за наше шуме уколико не би подузели благовремено мјере за уништавање гусјеницама лептира жутогтрбе.

Ришк, Ј. Вучић

Шура оваца

Шура оваца има сада и на подручју наше округа. То је заразна болест. Подлеже обавези изавања. Узрочник болести је шугавица. Он се шири под повећалом. Изгледа као ситна корњача. Живи у кожи и на кожно болесне овце. Храни се перути, крви и другим соковима које жути из које изавања сјрбже. Ова болест теже. Вина оваца. Кожа на том мјесту покривена. Послије одлања, попуца и окрпаста се. Ове промјене насталу на глави, врату, грбени и око репа. Отавде се прошири и по цијелој телу. Ова оштрашани. Постање малокрвна. Ако се не лечи брзо утине.

Болест се преноси допнијем болесне овце за другом. Зараза се може ширити и предметима на којима има шугавица. Јути преко шура када лијече, његују и чувају болесне овце на потом преу здравим. Сва мјеста где су заражене и болесне овце боравиле, као нису очистиљена и дезинфикована представљају извор заразања. Шугавица може остати и мјесец дана на животи и ако није на тијелу животиња.

Болест се да излечишати. Најбољи начин лијечења је пишање. Оно се може пронести у свако доба године. Зато је потребно имати, лијешку комору, довољно сумпорног попраста и лишће које је вјешто и упунају у руковање са пишањем копомом.

На овом мјесту долази купаве оваца. Купаву претходно пишање и чишћење. Поице него се попустили купаву припреми се лишек како га је одредно ветеринар. Негајемо је то што се овце не могу у зимско и јесене доба пишасти а поготово купави због велике осјетљивости на студен и због упале плућа, што је болест појављује кад се овце купаву на хладном вријемну. Пишањена има много. Она су или текучине или масти. Духањача је чорба одмачи лишек.

Зими се лијече само ова мјеста на овца које су промјенале. Око тих мјеста опашна се вана. Краве и друге нисајне стање се, помоћу сапуна или млеца оваца, а затим се наможи сапуна или крви а духањачу чорбу на се промјенале мјеста добро наквао. За вољне мјестене овце треба пошто боље хранили и чистити. Увијек треба одвојити болесне овце од здравих. Болесне овце не пуштати из овчарника или тора на паљу, него их идући Док не преидају. Откада болест, чишћење сваки дан. Ситна или ситна или слање спалисти. Буре уколико. Производити дезинфекцију заражених торава и овчарника. Најважније је заруку одмах принавити преко свој Мјесног одбора, Среском одбору или право ветеринару који ће установити право стање и одредити лијечење.

Др. С. З.

У мјесном подручју Подградница срез Мркоњићград упунаје је 96% пореза

9. ок. мј. одржана је у селу Подградница, срез Мркоњићград, мјесна конференција НФЗ-а из којој су наредна значајнија питања која стоје пред народом и народним властима на том мјесном подручју. На овом мјесном подручју издана је излажено 96% пореза. Сви присутни указали су на несавјесност земљопљачкиња Убајива Михаила из Подграднице, који још није уплатио пореза према да му је било изавањих потпуно да до сада излажено свој пореској обавези. Истичући површености новог разарања пореза присутни су рјешавају: »Нећемо да такви буду међу нама; а да нам краве селосе осудили, доменукут Убајива и све ове који би покушали да не извршују дужне обавезе према нашој народној држави.

In memoriam Narodni borac i šahista NIKICA PAVLIĆ

Donosimo jednu partiju Nikole Pavlića prvoborca narodnog ušanka koji nastao nije dočekaom dana oslobodjenja.

Pavlić je posebno volio šahovski igru i uživao je repluciju najelentantijeg amatjera bivšeg Jugoslavije. Iako je imao male vremenena za šah, jer je svoj aktivnosti skoncentrirao na borbu za narodna prava i zato, razumljivo se, posrbio i mučen po zatvorima — ipak je nalazio vremena da se i vremena na vrijeme posveti voljenoj igri i da se i tu probije u prve redove.

Ove partije pokazuje njegovu izvanrednu kombinatnu snagu, koja se sreće samo kod vrlo rijetke šahovske nadarenosti. Partija je na amaterskom turniru u Beogradu 1934 došla prvu nagradu za ljepotu.

Karo-Kan

Bijeli: Nikola Pavlić (Banja Luka) — Crni: Jovan Nikolić (Beograd).

1. d3-d4	c7-c5
2. c2-c4	d7-d5
3. Sb1-c3	d5x-e4
4. Sc3x-e4	g8-h6
5. Se4x16+	g7-f6
6. c3-c5	1c8-15
7. Sg1-g2	

Partijski potez 7. Sa21 uzima L6 sa zub. sa idejom Sg3, L6 sa 14. Onde će prijetiti da sa 15 razbije crni položaj i imaće stalno priklak po f — liniji.

Be obična na tačnost zamisao je zanimljiva i borbeno.

7.	Sb0-d7
8. Se2-g3	L5-g6
9. Lf1-e2	g7-g5

Narodi, koja ide na ruku planovima bijeloga i bive odmah bolnija. Bolje će 10. 0-0, Ld6 11. 14, Dc7 (prijetilo je 15. id).

10. 0-0	Ld6 11. 14, Dc7
11. 14	
12. Bc1-a1	

Nema drugo, prijetilo je 15. Crni ima sedu na liniji dva vrijeme usamljenika.

14. Lf1xM	Dd8-b6
15. Lf1-e2	Sd5-d7
16. Ld5-f4	

Spravač e5 i utvrđuje nadmoćnost na obojama stranama.

12.	0-0-0
13.	
14.	

Crni se nalazi u teškoj pozolaju. Opasno bi bilo i mala rokada.

14. B4xG5	Sd7xG5
15. Ld5-g4+	
16. Sg3H5	

Ideja je sprovedena Sg1-e2-g3-d5. Crni je potpuno blokiran, L1B nema kuca.

17. Lg4-h3	H7-h5
18. Lf4-g3	Dd6-f5
19. S19xH4	H5-h4

Nalio mora da se vuče.

20. Dd1-g4	Ld4-d5
21. Ta1-e1	H7-h5

Prijetilo je D14 sa matom. Medijum H5 je Lo6 iako na 22. S15 crni ostaje u bezizlaznom položaju.

22.	
23. Te1-b1	L1d6
24. Dd1-g4	

Vještaku prodavača agonija. Na Lo6 24. Dd2, ako Lb7 24. D14.

25. Lo3xG6	Ld5-f7
26. Dd4-e1	Da5-a6
27. Tb1xb7	Da6xb7
28. Th1-b1	

Crni predaje.

DRUGI BRZOPOTEZNI TURNIR

U nedjelju 23. o. m. j. u 2 sata pođlje poodne u sali hotel »Bosance« održać se drugi brzopotezni turnir. Pozivaju se svi šahisti da učestvuju na ovom utakmici.

UPAZORENJE SAHISTIMA ZA KURSI

20. o. m. j. otpočeo je u Banjoj Luci u Redničkom domu šahovski kurs pod rukovodstvom najstarijog kandidata Kozomara i inženjera Siletska.

Svi koji žele posjedivati kurs mogu to učiti niti u slijedećem danu: četvrtkom od 7 do 8 uveče i nedjeljom prije podne od 10 do 12 sati. U slučaju većeg broja učesnika termin će učestvati i prilagoditi će mogućnostima pojedinih grupa. Kurs je besplatan.

Zajednička konferencija prosvjetnih radnika sreza Sanski Most i Lučki Palanka

U Sanskom Mostu 5. februara održana je šira konferencija prosvjetnih radnika sreza Sanski Most i Bivšeg sreza Lučki Palanka, kojoj je prisustvovao šef prosvjetnog oštieka za narodno prosvjetovanje Okružnog narodnog odbora drug Voislav Ilić iz Banje Luke i veliki broj prosvjetnih aktivista.

Konferenciju je otvorio i kratkim govorom prikazao cilj sazivanja ieste konferencije. Sekretar Šreskog odbora Fronta, Želim je drug Voislav Ilić u dužem govoru prikazao potrebu i važnost prosvjetovanja najširih narodnih masa i ukazao na ogromnu razliku koja se naročito u ovom srezu uočava na radu na narodnom prosvjetovanju do oslobođenja i vremena nenarodnih režima i na rad po oslobođenju i rezultate koji su u tom pogledu postignuti. Zatim je ukazao na zadatke koji trbe da stoje stalno pred očima prosvjetnih

radnika, ier ako njih ispunimo ostarćiće se prepreke za buduć rad, a naročito u pogledu suzbijanja nepismenosti koja je temeljna smetnja našeg napretka. Po završenom govoru kroz diskusiju izneseni su nedostaci u radu ustanovljeni prilikom pregleda analifabetskih tečevača zatim ukazano je na potrebu što većeg broja čitalačkih grupa, a Riza Kapetanović, prosvjetni referent iznio je rad na narodnom prosvjetovanju u srezi Sanski Most u ovoj zimskoj kampanji, tako da u srezi Sanskom Mostu priključenjem bivšeg sreza Lučki Palanka rad 155 analifabetskih tečevača sa 4.070 polaznika. Po završenju diskusije drug Voislav Ilić dao je upute za rad. Drug Lazo Kretin završio je konferenciju obavšći da će Fronta kako i ostale masovne organizacije i nadalje svim mogućim sredstvima potpomagati rad na narodnom prosvjetovanju.

U nedjelju 23 februara 1947 smotra fiskulturnika zimskih sportova

Prizodom proslave 23 godišnjice »Crvene Armije« R. F. D. »Borac« učesće svih fiskulturnih društava, fiskulturnika J. A. i samostalnih fiskulturnih aktiva organizuje u nedjelju 23 februara 1947 godine

SMOTRU ZIMSKIH SPORTOVA

Uoči dana treba masovno da izidu svi fiskulturnici i fiskulturnice grada Banja Luke, te da učestvuju u tim takmičenjima, u zimskim sportovima pokažu masovnost i snagu naše mlade fiskulture.

Kako će se toga dana održati i takmičenja u raznim disciplinama zimskih sportova: trčanju na 18, 5 i 3 km; u smuku i slalomu; a održati će se na »Starčevića« obćunice sa masovnim izlaskom svih fiskulturnika i ljubitelja zimskih sportova od malih pionira do

iskusnih fiskulturnika-ca.

Od najbolje plasiranih takmičara u pojedinih disciplinama sastavice se ekipa, koja će zastupati naš grad na takmičenju u zimskim sportovima koje će se održati 1. i 2. marta 1947. na »Vlašićke« kod Travnika za prvenstvo Bosne i Hercegovine.

Redničara toga vna naša fiskulturna društva i aktivci, kao i sve kvartovske i omladinske organizacije trebaju masovno prisustvovati ovom takmičenju.

Fiskulturnice-će grada Banja Luke izidu svi u nedjelju na ovu smotru. Zbirno mjesto ured Sredinom tehničkom školom tačno u 8 sati, defile smučara, rođalaa, leuraša, klizača, i pješača kroz grad i odlazak na start pod »Starčevića« edie će se održati takmičenja. Početak takmičenja predviden je za 9 sati.

Uslovi za prijem u dom staraca Banja Luka

U dom staraca mogu da budu primljeni svaki starac-starića, koji ispunjavaju ove uslove:

1. Onaj, koji je nezbrinut stromaćno stanio, neposoban za rad, klijast, bogozli ili otuđen iz bolnice, kao izlićen.

Ova lica primice se u dom besplatno.

2. U dom se primaju samo prirodnici Narodne Republike Bosne i Hercegovine.

3. Sva lica, koja se primaju u dom, treba da sit politički ispravni i da ne boluit ni od kakve zaradne bolesti.

4. Ako neki starac ili starica žele, da budu primljeni u dom staraca, a imaju prihode (od penzije, nekretnine itd.) ili rodbinu koja može i hoće da ih izdržava, odredić Uprava doma prema imovnom stanju i stvarima tog šćinova za izdržavanje jednog šćićenika prema visini mesečne takse, koju treba šćićenik da plati za svoje izdržavanje.

5. Svaki šćićenik je dužan da se po Upravi propisna doma, koji će se predložiti svakome, t. i. u dolasku u dom.

6. Svaka narodna vlast dužna je, da bez ovakve upućuje u dom, ali predhodno ima da stupi u vezu sa Upravom doma (u poručju mjestu).

Bez prijedloga odnosnog N. O. ko me želi biti niko primljen u dom.

Uprava doma staraca
Broj: 209-47

IZVRŠENA JE SMRTINA KAZNA NAD UŠTAKIM ZLIKOVICIMA DR. VIKTOROM GUTICEM, DR. FELIKSOM NEBELSKIM I DR. NIKOLOM BILOGRIVICEM

Vrhovni sud Narodne republike Bosne i Hercegovine je 11. o. m. j. u Banjoj Luci izrekao optuženom Dr. Viktoru Gutiću kaznu smrti vješanjem, a dr. Feliks Nedelskom i dr. Nikolu Bilogrivicu smrtu kaznu strijeljanjem. Budući da je Prezidium Narodne Skupštine FNRJ odbio molbu za pomilovanje optuženih, to je bu za pomilovanje optuženih izvršena smrtina kazna pad sve troicom osuđenih.

Špekulacija sa limunom

Dugo vremena u Banjoj Luci nije bilo limunova. Napokon je stigao tako čekivani i željeni limun, a već je postao predmet špekulantskih kombinacija koji stalno traže nova vrela za rad. Evo šta se dešava u vezi sa limunom. Bašić Fatima, biljarica iz Banja Luke i Bašić Maša također biljarica koristili su priliku da kupne limun u Banja Luci (za svoje potrebe) i zaradili izvanših pokušaj da ga prebace u Zagreb. Pokušaj je ostao samo pokušaj. Predhitrili su ih obrani narodne vlasti. Iste se slučaj bio i sa Edom Zlatovićem, biljarom iz Prijedoru. Svi oni bili su u Zagrebu te sit tamo vidjeli da se limun prodaje po 8.- do 10.- dinara a u Banjoj Luci i kilogram 45.- dinara i upustili sit se u špekulaciju sa 8.- do 10.- dinara. Ovim će špekulativna limun biti ne samo kiselo nego i gorak kad se nadu pred narodnim sudom. Treba da oštede da u našoj zemlji nema ostanka špekulativna i da ćemo po njima nemilosrdno biti.

ONEMOGUĆIMO ŠVERCERIM I ŠPETOČINJE U NIKOVIM PRILJAVIM RABOTAMA

Gina Mlaheonović iz Kaluža iako njma samo dva člana u kućni prijateljstva se i dobivala hranu na šest litarova i to na temelju člana iz narodne zadruge a za dva člana iz zemljoradničke zadruge. Ona je namještenjica ZE-MA u Kalužu, t. j. prima mesečnu platu kao i kiriju od 900.- dinara na lokal koji je izdala ZE-MIJA.

Uz to ona posjeduje zemlju i dobivala je državni zaštam za popravak kuće. Gina Mlaheonović je primljenom revizije članova kontrolne komisije sakrivala žmto od istih i zezivala da ne raspolaze nijakomim izjavama o čemu je »Glas« ranije pisao. Njeno dobijanje hrane iz zadruge i to na šest članova je još jedan primjer dokositi i beskrupulivnosti špetočinje protiv kojih name narodne vlasti treba da poduzmu naopštrnje mjere.

Nesavjesnost jedne babice

Prizniti pomoć kad je to nužno u porodičnim slučajevima dužnost je svake babice. To je valjda prepoznavao gradanin Fran Hasanbašić kad je u neka doba noći zakucalo na vrata babice Paula Milan iz Banja Luke napomenuvši joj da se radi o životu i smrti majke i djeteta. Umjesto neajmprijatelji odvraćio dobilo je od prilike ovaj odgovor: »Ja sam srećna babice... ujutro moram biti na poslu... neća me niko optužiti...«

Smrti je mogla pokositi i majku i djetelo, ali to je savršeno svjedeno ovoj babici i sadržaj njena izlika ne može doći u obzir kad se radi o srećnom slučaju. Smešno je i pretpostaviti da bi je nekko osudio u slučaju juternjeg zakosnja prouzročeno spaspavanjem života majke i djeteta. Ovakvu nesavjesnost treba najopštrnje osuđiti i kazniti što će nedeljati svakako i učiniti.

Sanduke svih veličina, drvene lbačve i kartonske kutije kupiti u magazinu i ostalu ambalažu, an balaže

ZE-MA BANJA LUKA

ulica Aleksandra Rankovića broj 16 u dvorištu.
(Garaža ZE-MA)

ZE-MA